

Rapport

Datum: 24 januari 2005

Rapportnummer: 2005/021

Klacht

Verzoeker klaagt over het optreden van (een) ambtena(a)r(en) van het regionale politiekorps Haaglanden jegens hem op 6 mei 2003.

Hij klaagt er met name over dat de bedoelde ambtena(a)r(en):

zijn invaliditeit niet hebben onderkend;

disproportioneel geweld jegens hem hebben gebruikt.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 6 mei 2003 gingen twee ambtenaren van het regionale politiekorps Haaglanden naar de woning van verzoeker in verband met het innen van enkele openstaande geldboetes. Vanwege grof taalgebruik van de zijde van verzoeker, gingen de twee politieambtenaren over tot diens aanhouding ter zake belediging van ambtenaren in functie. Zij brachten verzoeker over naar het politiebureau aan de Duinstraat te Den Haag, waar hij na voorgeleiding voor een hulpofficier van justitie werd ingesloten in een politiecel. Beide politieambtenaren legden de gang van zaken vast in een proces-verbaal van aanhouding.

2. Tijdens de briefing bij de wisseling van de dienst kregen twee andere ambtenaren van het regionale politiekorps Haaglanden de opdracht om de verdachte, die zat ingesloten op het bureau, naar het hoofdbureau te vervoeren.

3. Op 7 mei 2003 diende verzoeker via zijn advocaat een klacht in over het optreden van enkele ambtenaren van het regionale politiekorps Haaglanden tijdens zijn verblijf in de politiecel en het vervoer van het politiebureau Duinstraat naar het hoofdbureau. Verzoekers klacht werd door de politie in behandeling genomen. Bij brief van 18 juli 2003 deelde de korpschef aan verzoekers advocaat mee dat het klachtonderzoek was afgerond en dat verzoekers klacht ongegrond werd bevonden.

I. Ten aanzien van het geweldgebruik en het onderkennen van verzoekers invaliditeit

Bevindingen

1.1. Verzoeker klaagt er over dat de bedoelde ambtenaren disproportioneel geweld jegens hem hebben gebruikt, waarbij zij zijn invaliditeit niet hebben onderkend. Verzoekers advocaat schreef aan de Nationale ombudsman dat verzoeker na een korte woordenwisseling in de politiecel tegen de grond werd gewerkt, waarna zijn handen werden geboeid. Terwijl zijn handen op zijn rug waren geboeid, werd verzoeker grof met

een knie op zijn hoofd tegen de grond gedruwd. Bovendien werd zijn keel gedurende minstens een halve minuut dichtgedrukt, waardoor hij geen adem meer kon halen. Tijdens de rit naar het hoofdbureau had een politieman verzoeker enkele klapjes in zijn nek gegeven. Weliswaar nam verzoeker geen blad voor de mond, maar het had aan de betrokken politieambtenaren bekend kunnen zijn dat verzoeker een invalide man is die fysiek geheel niets voorstelt, zo liet de advocaat weten.

In een brief op 8 maart 2004 aan de Nationale ombudsman schreef verzoeker dat hij bij eerdere aanhoudingen had laten weten invalide te zijn, en volgens hem stond dat gegeven in de politieregistratiesystemen vastgelegd. Verzoeker schreef in deze brief dat hij vanaf beide knieën tot aan zijn voeten geheel niet in staat is kracht uit te oefenen, hetzelfde geldt voor zijn onderarmen. Hij voegde een medische verklaring van zijn huisarts toe, die liet weten dat bepaalde functies bij verzoeker beperkt zijn, zodat je kunt spreken van invalide zijn. Hij voegde aan zijn verklaring toe dat hij geen medische verklaring hieromtrent bij zich draagt. Ten slotte schreef verzoeker aan de Nationale ombudsman dat hij geen lichamelijk verzet had gepleegd.

1.2. Tijdens de interne klachtprocedure bij de politie, had verzoeker verklaard dat hij tegen de donkere agent had geroepen: "ik zal eens zien wat ik moet doen met zwarte tieten". Verzoeker bukte daarna voorover om zijn veters te strikken. Hij verklaarde onder meer: "Op dat moment voelde ik dat ik met twee handen bij mijn hoofd werd gepakt. (...). Mijn reactie was dat ik aangevallen werd en mij moest verdedigen. Ik heb dan de instelling: hij gaat dood of ik ga dood! Ik heb die agent toen een harde duw gegeven. Tijdens de worsteling kwam ik op de grond terecht. Ik zag en voelde dat de agente met het blonde haar mijn rechterarm beetpakte en de boeien aansloeg. Op dat moment probeerde ik die donkere agent beet te pakken en hem tegen de muur van de cel te drukken. Dat lukte echter niet. Ik zag en voelde dat die agent mij enkele klappen op mijn rug gaf. Alles wat ik hier omschrijf gebeurde terwijl ik min of meer geknield op de vloer van de cel zat. Vlak hierna werd ik helemaal tegen de grond gedrukt en zag en voelde ik dat die donkere agent mijn keel dichtkneep. Hij deed dat door mijn keel dicht te knijpen met zijn vingers. Ik kreeg bijna geen lucht meer. Dat duurde ongeveer een halve minuut en ik voelde mijzelf steeds slapper worden en ik voelde dat iemand hardhandig een knie in mijn nek zette. Ik had geen kracht meer. Ik voelde dat mijn twee handen geboeid werden en dat die donkere agent daarna zijn vingers van mijn keel afhaalde. Ik kon op dat moment niet meer opstaan omdat ik geen kracht meer in mijn benen had. Desondanks werd ik door die agenten opgepakt en meegenomen naar de politieauto. Daar werd ik in geplaatst en we gingen rijden. Naast mij ging de donkere agent zitten. Hij vroeg mij of alles goed was met mij en gaf mij een paar zachte klapjes in mijn nek. Ik vind dat provocerend. (...)"

2.1. De beheerder van het regionale politiekorps Haaglanden liet in reactie op de klacht weten dat de houding van de verdachte de aanleiding was geweest tot het optreden van de politie. Hij achtte de klacht niet gegrond.

2.2. In antwoord op aanvullende vragen van de Nationale ombudsman schreef de bureauchef van politiebureau Scheveningen bij brief van 21 juni 2004 dat verzoeker zich agressief opstelde tegenover de politieambtenaren en daarbij ook bij de politie bekend staat als agressief en onberekenbaar. Hij voegde daaraan toe dat uit de basisprocessystemen van de politie bleek dat verzoeker meerdere malen met de politie in aanraking is geweest ter zake van geweldsmisdrijven bestaande uit mishandeling, bedreiging en huiselijk geweld. Hierbij zou bij een van de incidenten gebruik zijn gemaakt van een mes, terwijl politieambtenaren, naast mondelinge bedreigingen, tijdens een incident met een breekijzer zijn bedreigd.

3.1. Tijdens het interne klachtenonderzoek van het regionale politiekorps Haaglanden, welke stukken bij de reactie van de korpsbeheerder waren gevoegd, had de hulpofficier van justitie verklaard dat zij niet aanwezig was geweest bij het incident in de cel. Wel verklaarde zij dat de verdachte tijdens de voorgeleiding verbaal agressief was geweest en niet meewerkte. Van geen van haar collega's had zij vernomen dat er in de cel onnodig politiegeweld was gebruikt of dat de keel van verzoeker was dichtgedrukt. Ook na dit incident had zij geen verwondingen geconstateerd bij verzoeker, noch had hij om een arts gevraagd. Zij had dan ook geen reden om een politiearts te waarschuwen. Daar er geen geweld was gebruikt, was er ook geen geweldsrapportage opgesteld, aldus de hulpofficier.

3.2. Betrokken ambtenaar J. verklaarde tijdens de interne klachtprocedure de politie dat hij met collega N. van de wachtcommandant de opdracht hadden gekregen om de verdachte over te brengen naar het hoofdbureau. Verzoeker uitte zich echter meteen verbaal agressief tegen J. en riep discriminerende opmerkingen over diens huidskleur. J. deelde verzoeker mee dat hij meeging naar een ander bureau. Hierop klemde de verdachte zijn handen bij elkaar in bidstand, kennelijk om te voorkomen dat hij geboeid zou worden, aldus J. Vervolgens pakte J. de verdachte bij zijn linkerarm vast om zijn armen van elkaar te halen. Hierop duwde de verdachte met grote kracht zijn schouder tegen J. J. pakte toen zijn arm vast en pakte de nek van de verdachte vast met zijn andere hand om diens verzet te breken. Hij drukte de verdachte tegen de muur en pakte hem daarna met zijn arm om zijn nek vast. J. probeerde verzoeker naar de grond te werken. Verzoeker wilde op dat moment met J. gaan vechten. Op dat moment kwamen collega's N. en D. hem te hulp en namen ieder een arm van de verzoeker beet om hem te boeien. Verzoeker hield echter zijn armen strak onder zijn lichaam. Om verzoeker tegen de grond te houden, en zijn collega's te helpen met boeien, zette J. zijn onderbeen op de rug van verzoeker zodat hij zijn armen vrij had om de armen van verzoeker naar zijn rug te brengen. Vervolgens werd verzoeker geboeid en overgebracht naar de politieauto om vervoerd te worden. Dit gebeurde zonder dwang. Volgens J. verliep de rit verder zonder enig noemenswaardig incident.

3.3. In zijn verklaring aan de Nationale ombudsman liet J. in aanvulling op zijn eerdere verklaring nog weten dat verzoeker verbaal zeer agressief was, hetgeen zich uitte in een scheldkanonnade tegen J. Verzoeker leek op geen enkele manier te willen meewerken aan een vervoer naar het hoofdbureau. Volgens J. pakte verzoeker hem bij zijn nek beet,

waardoor J. hem moest afweren. Hierna drukte hij verzoeker tegen de muur. J. pakte verzoeker eerst met zijn hand bij de nek, daarna legde hij zijn arm om verzoekers nek, drukte hem tegen de muur en bracht hem vervolgens tegen de grond. Volgens J. was dit de standaard procedure om iemand onder controle te krijgen. Hij liet weten dat het hun veel moeite had gekost om hem te boeien en dat de verdachte heel sterk was. Hij had er niets van gemerkt dat verzoeker invalide was, hij had er alleen naderhand over gehoord. Hij had verzoeker nog nooit eerder gezien, later bleek dat verzoeker bij de politie bekend stond als agressief. Hij voegde nog aan zijn verklaring toe dat hij zich niet kon voorstellen dat hij tijdens de rit naar het hoofdbureau verzoeker klapjes in zijn nek had gegeven. Hij zei dat de rit redelijk rustig was verlopen, alhoewel verzoeker nog steeds opmerkingen had gemaakt over zijn zwarte bloed drinken en dergelijke.

3.4. Betrokken ambtenaar N. verklaarde aan de Nationale ombudsman dat zij de opdracht had gekregen om de arrestant te vervoeren naar het hoofdbureau. Collega J. en zijzelf waren in de veronderstelling dat er maar een arrestant ingesloten was en ze liepen naar de cel waar verzoeker zat ingesloten. Toen ze de celdeur openden en aan verzoeker meedeelden dat hij zou worden vervoerd, begon verzoeker meteen J. uit te schelden. Hij riep 'vieze, vuile kankerzwarte' en vergelijkbare opmerkingen. Er viel geen woord met hem te wisselen en hij wilde absoluut niet meewerken. Hij wilde zijn cel niet uitkomen. Omdat hij niet wilde luisteren naar ons verzoek zich klaar te maken voor vervoer, pakte J. hem beet. Verzoeker werkte tegen, draaide telkens zijn armen weg en bleef schelden. Ten slotte hebben N. en J. verzoeker naar de grond gewerkt om hem te kunnen boeien, op een gegeven moment hielden ze verzoeker met een knie in de rug in bedwang om hem te kunnen boeien. N. gaf aan dat haar niets bijstond dat verzoekers keel zou zijn dichtgeknepen, en zij kon zich dat ook niet echt voorstellen. N. had het in ieder geval niet gezien. Evenmin had zij gemerkt dat verzoeker invalide was, noch had hij hierover iets gezegd.

Wat betreft het vervoer besloten ze om, in afwijking van de normale gang van zaken, met zijn drieën verzoeker te vervoeren. De reden hiervoor was de wijze waarop verzoeker zich opstelde en had tegengewerkt. Zij meende dat er in de auto verder niets meer was voorgevallen. Zij had geen herinnering aan klappen of iets dergelijks.

3.5. Betrokken ambtenaar D. verklaarde tijdens de interne klachtbehandeling dat zij had gezien dat collega J. de verdachte in een klem probeerde te houden, maar dat de verdachte niet meewerkte en met hem wilde gaan vechten. Zij was samen met collega N. gaan helpen om de verdachte te boeien. De verdachte hield zijn armen strak onder zijn lichaam, ook na vragen om zijn armen achter zijn rug te doen, werkte hij niet mee. Zij zag dat J. een onderbeen in de rug van de verdachte zette om ook te kunnen proberen om de armen onder het lichaam vandaan te halen. Hierna was de verdachte geboeid en overgebracht naar de auto voor het vervoer naar het hoofdbureau. In de auto bleef verzoeker verbaal agressief en maakte discriminerende opmerkingen tegen J.

3.6. Tegen de Nationale ombudsman verklaarde betrokken ambtenaar D. dat zij van tevoren niet bekend was met de verdachte en hem nog nooit eerder had gezien. Zij wist ook niet waarom de verdachte was ingesloten. Zij bevestigde dat J. een nekklem had gebruikt om de verdachte onder controle te brengen, maar kon niet aangeven of hij zijn arm heel strak om de nek van verzoeker had gelegd.

Zij gaf aan dat de verdachte heel sterk was geweest in zijn armen en absoluut niet meewerkte. Zij had niet gemerkt dat de verdachte eventueel invalide was, noch had hij, naar haar herinnering, hierover iets gezegd.

4. In reactie op de verklaringen van de betrokken ambtenaren, schreef verzoeker aan de Nationale ombudsman dat hij het niet eens was met hun verklaringen. Hij vond dat ze geen gelijkkluidende verklaringen hadden afgelegd en de feiten veel netter weergaven dan deze hadden plaatsgevonden. Verzoeker schreef dat hij niemand bij zijn nek had gepakt; hij had wel verzet getoond, maar vond dat zijn gedrag geen rechtvaardiging was om zijn strot vervolgens 1 à 2 minuten dicht te knijpen. Volgens verzoeker had de politiemann hem daarna ook nog een paar flinke klappen in zijn zij gegeven, terwijl hij al boven op verzoeker zat en hem in de klemhouding hield. Verzoeker schreef in zijn reactie ook nog dat zijn invaliditeit wel degelijk onderkend had moeten worden door de twee ambtenaren die hem naar de cel hadden gebracht. Hij concludeerde dat hij als burger op een schandelijke manier was behandeld.

Beoordeling

5. Het gebruik van geweld uitgeoefend op personen betekent een inbreuk op het recht op onaantastbaarheid van het lichaam, welk recht in artikel 11 Grondwet is neergelegd (zie Achtergrond, onder 1.). Bij of krachtens de wet kunnen beperkingen op dit grondrecht worden gemaakt. Ook in artikel 8 Europees verdrag voor de rechten van de mens is bepaald dat een inbreuk op ieders recht op respect voor zijn privéleven - waaronder mede wordt verstaan zijn lichamelijke integriteit - moet zijn voorzien bij wet (zie Achtergrond, onder 2.).

Op grond van artikel 8, eerste lid Politiewet (zie Achtergrond, onder 3. en 4.) is een politieambtenaar in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening bevoegd geweld te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik van geweld verbonden gevaren, rechtvaardigt (het proportionaliteitsvereiste) en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt (het subsidiariteitsvereiste).

6.1. Ten aanzien van het onderkennen van verzoekers invaliditeit, is vastgesteld dat de betrokken ambtenaren niet uit eigen ervaring bekend waren met verzoekers mogelijke invaliditeit. Geen van allen had die dag iets gemerkt van verzoekers invaliditeit, noch had verzoeker dit tegen hen gezegd. Alhoewel verzoeker in zijn initiële verklaring aan de Nationale ombudsman ontkende fysiek verzet te hebben gepleegd, blijkt uit zijn verklaring

tijdens de interne klachtbehandeling door de politie dat verzoeker daar heeft toegegeven dat hij een betrokken ambtenaar hard heeft geduwd en had geprobeerd hem tegen de muur te drukken. Ook in verzoekers laatste reactie aan de Nationale ombudsman bevestigt hij dat hij verzet heeft gepleegd. Ondanks het feit dat verzoeker een verklaring van de huisarts heeft overgelegd, waarin wordt gesteld dat enkele functies van verzoeker beperkt zijn, leidt de Nationale ombudsman uit de geschetste situatie af dat verzoeker wel degelijk kracht kon uitoefenen. De betrokken ambtenaren treft dan ook geen verwijt

dat zij in deze omstandigheden, in samenhang met het feit dat zij van tevoren niet bekend waren met hem, verzoekers invaliditeit niet hebben onderkend.

De onderzochte gedraging is in zoverre behoorlijk.

6.2. Voor de beoordeling van de vraag of het toegepaste geweld de toets der kritiek kan doorstaan, is ten eerste van belang dat de ambtenaren van het regionale politiekorps Haaglanden verzoeker - gezien de onder "Algemeen" vermelde feiten en omstandigheden - terecht konden aanhouden als verdachte (zie Achtergrond, onder 5.) van belediging van een ambtenaar in functie. Daarmee is voldaan aan de eis dat een politieambtenaar alleen geweld mag toepassen in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening, zoals hiervoor genoemd onder 5.1.

6.3. Voor de beantwoording van de vraag of het toegepaste geweld voldeed aan de vereisten van subsidiariteit en proportionaliteit, neemt de Nationale ombudsman in overweging dat verzoeker ten eerste buitengewoon verbaal agressief was jegens de ambtenaren die hem naar het hoofdbureau wilden vervoeren. Tegen in ieder geval één van de ambtenaren riep hij onbetamelijke, discriminerende opmerkingen. Dit verbaal verzet kan worden opgevat als een non-coöperatieve houding van verzoeker. Gelet op de sfeer die was ontstaan door verzoekers scheldpartij en gelet op de eensluidende verklaringen van de ambtenaren op dit punt, acht de Nationale ombudsman het aannemelijk dat verzoeker geen enkele aanstalten maakte om mee te werken aan het vervoer naar het hoofdbureau. De Nationale ombudsman vindt dan ook dat een politieambtenaar kan overgaan tot het vastpakken van een verdachte om hem zo te doordringen van de noodzaak mee te werken en hem in de juiste richting te bewegen. Over wat hierna gebeurde staan de lezingen van partijen tegenover elkaar.

De Nationale ombudsman merkt intussen op dat van een burger mag worden verlangd dat hij zich in contacten met politieambtenaren correct gedraagt en hen op juiste wijze bejegent.

6.4. Gelet op de feitelijke tegenstrijdigheid in de verklaringen van verzoeker ten overstaan van de Nationale ombudsman en ten overstaan van de klachtbehandelaar van politie met betrekking tot zijn fysieke verzet, gesteld tegenover de gelijklopende verklaringen van de drie betrokken ambtenaren, is de Nationale ombudsman van oordeel, dat alleen al om die

reden meer betekenis moet worden toegekend aan de verklaringen van de drie betrokken ambtenaren over de wijze waarop verzoeker onder bedwang is gebracht, de wijze waarop vervolgens de boeien zijn aangelegd en wat er tijdens het vervoer naar het hoofdbureau heeft plaatsgevonden. De Nationale ombudsman gaat er om die reden vanuit dat er geen disproportioneel geweld is gebruikt tegen verzoeker, maar dat de betrokken ambtenaren in reactie op verzoekers houding en met het oog op hun eigen veiligheid konden besluiten om verzoeker onder bedwang te brengen op de wijze zoals zij die hebben beschreven.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Haaglanden, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 1 augustus 2003 en 3 september 2003 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer H. te Den Haag, ingediend door A.P. Visser, advocaat te Den Haag, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Haaglanden.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Haaglanden (de burgemeester van Den Haag), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was.

De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tevens werden de drie betrokken ambtenaren nader gehoord. Tijdens het onderzoek kregen het regionale politiekorps Haaglanden en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder en twee betrokken ambtenaren deelden mee zich met de

inhoud van het verslag te kunnen verenigen. Noch verzoeker noch de andere betrokken ambtenaar gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Proces-verbaal van aanhouding van 24 juni 2003.
2. Mutatieformulier van politieambtenaren E. en B. betreffende de aanhouding van verzoeker.
3. Klachtbrief van verzoekers advocaat van 7 mei 2003 aan het regionale politiekorps Haaglanden.
4. Beëindiging klachtonderzoek door de chef van het regionale politiekorps Haaglanden, van 18 juli 2003.
5. Rapport van de klachtbehandelaar, met verklaringen van betrokken ambtenaren, alsmede een door verzoeker ondertekende verklaring.
6. Brieven van mr. Visser van 1 augustus 2003 en 3 september 2003 aan de Nationale ombudsman.
7. Start onderzoek door de Nationale ombudsman op 22 oktober 2003.
8. Reactie van de beheerder van het regionale politiekorps Haaglanden op 16 januari 2004.
9. Brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman op 8 maart 2004, inclusief een medische verklaring.
10. Nadere toelichting van de korpsbeheerder in antwoord op aanvullende vragen van de Nationale ombudsman, 12 augustus 2004.
11. Verklaring betrokken ambtenaar N. aan de Nationale ombudsman, 26 oktober 2004.
12. Verklaring betrokken ambtenaar D. aan de Nationale ombudsman, 27 oktober 2004.
13. Verklaring betrokken ambtenaar J. aan de Nationale ombudsman, 3 november 2004.
14. Reactie verzoeker op 2 december 2004.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Grondwet

Artikel 11

"Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam."

2. Europees verdrag voor de rechten van de mens

Artikel 8

"1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen."

3. Politiewet 1993

Artikel 8, eerste lid

"De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak is bevoegd in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening geweld te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik van geweld verbonden gevaren, rechtvaardigt en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt. Aan het gebruik van geweld gaat zo mogelijk een waarschuwing vooraf."

4. Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar

Artikel 4

"Het gebruik van een gewelddmiddel is uitsluitend toegestaan aan een ambtenaar:

a. aan wie dat gewelddmiddel rechtens is toegekend, voor zover hij optreedt ter uitvoering van de taak met het oog waarop het gewelddmiddel hem is toegekend, en

b. die in het gebruik van dat geweldmiddel is geoefend."

5. Wetboek van Strafvordering

Artikel 27, eerste lid

"Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit."

Dit artikel stelt aan de mate van verdenking niet de eis van een 'ernstig' vermoeden, maar eist wèl dat het vermoeden van schuld (het 'gedaan hebben') moet steunen op feiten of omstandigheden en dat dit vermoeden bovendien naar objectieve maatstaven gemeten 'redelijk' dient te zijn, dat wil zeggen "niet enkel in de oogen van den opsporingsambtenaar doch redelijk op zichzelf" (Memorie van Toelichting). Een redelijk vermoeden alleen op basis van subjectief inzicht is niet voldoende.